

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Vtrum Clericus negotiator teneatur soluere gabellam. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

fer, alimenta præstare, huiusmodi immunitate à collectis, & gabel-
lis frui debent *Ricc. in Prax. for. eccles. par. 2. ref. 329.* Et ita decisum per regiam audientiam Apuleæ refert *Vulp. in Prax. iudic. cap. 17. n. 3.* vbi etiam dicit, quod Camera summarie consuevit expedire prouisiones ad fauorem clericorum non solum pro familia, sed etiam pro omnibus, & quibuscunque colentibus prædia eorum.

42 Hæc autem cognitio, an priuilegium Clerici extendatur ad eius familiares, seu coniunctos, spectat tantum ad Iudicem ecclesiasticum, vt d. *Ricc. in Prax. vt supra par. 2. ref. 393.* vbi etiam obseruat, quod quando emergit aliquod dubium circa priuilegium clericorum, recurrendum est semper ad Iudicem ecclesiasticum.

S V M M A R I V M.

2 Clericus Negotiator regulariter non excusatur à solutione gabellæ, limitatur num. 2. & seq.

C A P. VI.

Vtrum Clericus Negotiator teneatur soluere gabellam.

1 Clericus negotiator non excusatur à solutione gabellæ clem. presenti vbi glos. ver. non negociandi de Gensib. cap. quamquam vers. quas nõ causa negociandi eod. tit. in 6. Vnde tenetur ad omnium vestigaliũ

solutionem non secus ac laicus *Natt. conf. 139. num. 4. vol. 1. Car. de Grass. de eff. lib. Cleric. eff. 3. nu. 176. Bursat. conf. 42. num. 8. & 9. vol. 1. & alij communiter.* ita etiam si filcus aliquid adduci faciat gratia negociandi, ad gabellas tenetur *h. vniuersi C. de Vestig. al. Roland. conf. 61. num. 23. vol. 4.*

Dicitur autem negotiator, qui aliquid emit, vt vendat absque mutatione eius, *Nau. in man. c. 27. num. 128.* & ad hunc effectum requiruntur plures actus, ita vt nõ sufficiat se mel tãtũ emere, vel vendere, vt dicunt DD. quos refert, & sequitur *Barbos. de offic. & pot. Ep. par. 2. all. 13. num. 11.*

Hæc tamen conclusio limitatur primò, vt non habeat locum in rebus, quæ in clericorum, & eorum familiæ usum vehuntur, pro quibus ad pedagiorum, seu vestigalium solutionem Clerici non tenentur *Boss. in tit. de Princip. nu. 178. Bursat. conf. 42. num. 17. vol. 1.* quoniam vnusquisque etiam secularis de talibus rebus gabellam soluere non debet. *vniuersi C. de Vestig. al. & idem neque Clericus coniugatus in tali casu ad huiusmodi solutionem tenetur: quicquid dicat Bellott. tit. de exempt. Cleric. & cor. honor. à muner. publ. §. 6. nu. 2.* Vnde si statutum prohibeat, nõ extrahatur frumentum de comitatu, vel certo territorio, non intelligitur de eo, quod quis extrahit vsus sui] causa *Bart. in l. cetera §. sed & si quis num. 4. ff. de leg. 1. quem sequuntur communiter scribentes, vt d. Roland. conf. 71. vol. 14. 15. & 16. vol. 4.* & hæc procedunt etiam

- etiam quando à principio quis emeret causa sui vsus necessarij, licet propositum postea mutauerit *Nauar. in man. cap. 27. nu. 128. Franc. Marc. decif. 285. nu. 3. par. 1. aut reuenderet id, quod sibi superest, quamuis carius: dummodo tanti valeat tempore venditionis; hæc enim negociatio non ceteretur Vulp. in Prax. Iudic. c. 17. nu. 17. Franc. Marc. d. decif. 285. nu. 3. Roland. d. conf. 71. num. 19. vol. 4.*
- 3 Limitatur 2. in rebus ecclesiæ, de quibus non debetur pedagium etiam si aliquid fiat causa negotiandi, quia delictum clericorum non debet præiudicare ecclesiæ *glos. in cap. fin. ver. suis facultatibus de Vit. & honest. Cleric. Federic. de sen. conf. 207. nu. 1. vbi dicit, quod tex. in d. cap. quamquam, habet locum in rebus proprijs ipsorum clericorum Franc. Marc. dec. 286. num. 3. par. 1. Dian. par. 3. tract. 1. ref. 44. vers. nota etiam.*
- 4 Limitatur 3. quando Clericus non habens bona sufficientia ad victum emeret materiam rudem, & illam per artificium, & secundum regulam alicuius professionis, vel artis ad aliquam formam deduceret: quia tunc ad gabellam non tenetur: hoc enim casu non dicitur negotiatio, sed artificium, quod non est Clericis interdictam *c. clericus 91. dist. Federic. de Senis d. conf. 207. num. 2. & 3. Nauar. d. cap. 27. nu. 128. vbi de communi Bursat. conf. 42. nu. 9. vol. 1. secus esset, si emeret causa luctu, & reuenderet non mutata forma: quia tunc negociatio dicitur *c. eyciens 88. dist. Bursat. d.**
- 5 Idem dicendum est, si clericus aliena prædia conducere soluedo certam fructuum, seu pecuniæ quantitatem: nam si ex necessitate id faceret, quia propria bona sibi, vel familiæ suæ non sufficerent, aliterque commode viuere nequiret, ad gabellam non tenetur *glos. in cap. peruenit ver. conductiones 86. dist. & in cap. dilecti ver. conduxistis de Decim. & est de mente omnium Doctorum. quemadmodum neque tenetur, si conductori succederet, & in illa conductione permaneret vsque ad præfinitum locationis tempus Syluest. in ver. Clericus 3. num. 2. Barbosa loco cit. num. 13. Quarant. in ver. Vectigal. vers. quæritur. si vero id faceret propter cupiditatem, & lucri causa, tunc ad gabellas tenetur: quia hoc clericis prohibetur in c. peruenit, & cap. placuit 21. q. 3. & d. Quarant. loco cit. Barbosa numero 12.*
- 6 Limitatur 4. vt non teneatur soluere gabellam, si clericus vendat vinum, oleum, frumentam, & similia ex rebus suis: quia neque tunc dicitur negotiatio *d. c. eyciens Abb. conf. 6. in fin. par. 1. Roland. d. conf. 71. num. 12. lib. 4. Dian. par. 5. tr. 1. resolutione 27.*
- 7 Hinc sacra Congregatio Cardinalium negotijs Episcoporum præposita censuit, clericum non prohiberi, terras patrimoniales per laicos colere, & pro eiusdem culturo vsu animalia necessaria emere, eorumque animalium fectis pro sua, & familiæ sustentatione

vendere, nec propterea illicite negotiationis pretextu vexari posse, *vt refert Barbof. d. par. 2. all. 13. num. 11.*

- 8 Item si Clericus in suo fundo habeat venam ferrariam, eamq. aliò exportet, vt inde ferrum conficiat, & vendat, ad gabellas non teneretur: & idem esset, si alios prouentus ecclesiasticos, vel sui patrimonij deucheret, vt illos alibi venderet *Nauar. d. c. 27. num. 128. Barbof. loco cit. d. nu. 11.* secus esset, si emeret solam venã & aliorum ministrorum manibus conficeret, *vt d. Nauar. loco cit.*

In hoc autem stari debet iuramento ipsius Clerici, vel eius nunciij asserentis, merces esse proprias, & ad sui vsum vehi iuxta *glos. cõmuniter receptam in d. clem. presenti ver. non negotiandi de censib. Nau. cons. 4. num. 4. de Imun. eccles. Vulp. in Prax. Iudic. for. eccles. cap. 17. nu. 19. Lexan. in Summ. qq. reg. to. 1. c. 11. numer. 25.* vbi dicit, quod possunt Gabellarij exigere huiusmodi iuramentũ, etiam à Regularibus: in casu vtriusq. controuersia non est ad eũdẽ iudex laicus, *vt malè sentit Boss. d. tit. de Princip. num. 178.* sed ecclesiasticus, *vt probatur ex d. clem. presentis & dicit Roland. d. con. 71. num. 25. lib. 4. Bellett. loco cit. §. 6. num. 1.*

Limitatur 5. secundũ nonnullos DD. quando non præcessit trina monitio: hoc enim casu clericus non tenetur ad gabellas, neque ad pedagium, quamuis negotientur, ita *Abb. cons. 6. in fin. p. 1. qui dicit, id probari in cap. fin.*

de Vit. & honest. Cleric. Franc. Marc. decis. 286. num. 3. par. 1. Dian. par. 1. tr. 2. ref. 47. & par. 3. tr. 1. ref. 44. sed contrarium videtur probari *ex d. cap. fin. ibi, cum factõ priuilegium abijciant clericale, & idẽ in rebus, in quibus sit negotiatio, ipso factõ absque alia monitione amitti priuilegium, tenet glos. in d. cap. fin. Feder. de Sen. cons. 207. n. 3. in fin. & alij cõmuniter, & de cõmuni vsu, & praxi testatur Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 133.* vbi dicit, quod statim potest exigi gabella à Clericis, etiam si vnicum actum negotiationis exerceant.

S V M M A R I V M.

- 1 Coloni ecclesiarum, vel Clericorum non tenentur ad collectas, neque ad alia onera mixta.
- 2 Coloni, vel Conductores clericorum nõ possunt compelli ad hospitandum milites.
- 3 Quid si habeant etiam bona propria eorum nomine allibrata,
- 4 Coloni partiarij clericorum sunt immunes à collectis pro ea parte fructuum, quam ecclesia præstare tenentur, non tamen pro ea parte, que ad ipsos facta diuisione spectat.
- 5 An Conductor bonorum ecclesie sit immunis à collectis:
- 6 Quando gabellie censentur excessiue.
- 7 Principes seculares, qui plus ceteris grauant colonos ecclesiarũ, vel Clericorum incidunt in censuram bullæ Genæ
- 8 An coloni partiarij mensa episcopalis